

عنوان مقاله:

مدیریت سرزمین و تحلیل شبکه شهری استان همدان (۱۳۵۵-۱۳۹۰)

محل انتشار:

فصلنامه جغرافیا و برنامه ریزی منطقه ای، دوره 6، شماره 25 (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسندگان:

ابوالفضل قنبری - دانشیار جغرافیا، دانشگاه تبریز.

سیداحمد حیدری نیا - کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه ریزی آمایش سرزمین، دانشگاه تبریز.

خلاصه مقاله:

کشور ایران نظیر بسیاری از کشورهای در حال توسعه با مشکل تمرکز جمعیت و فعالیت در چند نقطه رو برو است. روند رو به رشد شهرنشینی در دهه های اخیر، همگام با مهاجرت های شدید روستا- شهری و همزمان با سیر تحولات اقتصادی - اجتماعی و سیاسی از مهم ترین عوامل ایجاد الگوی نظام نامتوازن شهری در ایران بوده که می توان ریشه آن را در نحوه توزیع منابع در سطح این مناطق جستجو کرد. مقاله حاضر، با هدف بررسی سلسله مراتب شهری و تحولات مربوط به آن در شهرهای استان همدان طی ۳۵ سال گذشته صورت گرفته است. روش تحقیق به صورت کمی- تحلیلی و با بهره گیری از داده های پنج دوره سرشماری (۱۳۵۵- ۱۳۹۰) بوده است. نتایج حاصل از مطالعه بیانگر این مطالب است که سلسله مراتب شهری در استان همدان بر اساس فرمول های کمی نخست شهری دارای ساختاری کاملاً نامتعادل است و شهر همدان به عنوان نخستین شهر در شبکه شهری استان خودنمایی می کند. فاصله میان شهر همدان با شهرهای پایین دست آن یعنی ملایر، نهاوند، اسدآباد، تویسرکان و دیگر شهرهای استان زیاد بوده و شهرهای کوچک تر و کم جمعیت تر از همدان نتوانسته اند جمعیت مطلوب خود را کسب کنند. شهر همدان در هر پنج دوره آماری جایگاه خود را به عنوان شهر برتر در شبکه شهری استان حفظ کرده است. شهر ملایر با فاصله زیاد نسبت به همدان در هر پنج دوره آماری جایگاه دوم را به خود اختصاص داده است. همچنین، بررسی ها نشان می دهد که تعدیل قطب گرایی در توسعه شهری و تمرکززدایی از شهر مسلط از طریق راهکار تقویت شهرهای متوسط (ملایر، نهاوند، اسدآباد و...)، در این استان اقدامی منطقی در جهت متعادل سازی توزیع فضایی جمعیت در کانون های شهری می باشد.

کلمات کلیدی:

نظام شبکه شهری، توزیع فضایی، تمرکزگرایی، نخست شهری، استان همدان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1808208>

